

vergadering **C231 – WON21**

zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

van 16 mei 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het doorrekenen van de opruimkosten van sluikafval

- 1777 (2011-2012)

3

■

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het doorrekenen van de opruimkosten van sluikafval - 1777 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Minister, ik geloof dat u weet hebt van het probleem, u bent er laatst mee geconfronteerd door een bepaalde huisvestingsmaatschappij. Huisvestingsmaatschappijen hebben vaak te kampen met problemen inzake sluikstorten en het dumpen van afval in en rond sociale woningen en in gemeenschappelijke delen van een sociaal wooncomplex. De kosten voor het opruimen van sluikstort mogen door een huisvestingsmaatschappij echter enkel worden aangerekend als de schuldige gekend is. Als de schuldige niet gekend is, moet de maatschappij die kosten dragen. Minister, als mijn redenering fout is, moet u mij maar onderbreken. Dit is hoe ik dat interpreteer.

Onlangs nog besliste een maatschappij – wellicht weet u over welke ik spreek – de opruimkosten voor sluikafval wel door te rekenen zonder dat de vervuiler bekend was. Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO) heeft die beslissing vernietigd. Er is bij u beroep aangetekend en u hebt dat beroep ingewilligd, met een aantal specificaties over welk soort afval en sluikstort het moest gaan. Het is een semantische discussie geworden over wat precies sluikafval en sluikstort is. Is het bijvoorbeeld groot huisvuil en wordt het ook door die diensten opgehaald, dan kan het wel worden doorgerekend aan alle huurders. Anders moet de maatschappij die kosten dragen. Nadenken over de mogelijkheid van het doorrekenen van de kosten kan ervoor zorgen dat er meer sociale controle ontstaat en dat er een soort sensibilisering optreedt die momenteel soms ontbreekt.

Minister, bent u op de hoogte van het aantal maatschappijen die de kosten voor sluikafval en sluikstorten doorrekenen? Kunt u iets zeggen over specificaties in de regelgeving? Is mijn analyse juist? In mijn ogen gaat het soms om de semantiek. Wat is sluikstort? Wat is groot huishoudelijk afval? Wat kan worden doorgerekend onder welke noemer? Hebt u zicht op de kosten die de maatschappijen moeten maken om sluikafval op te ruimen?

Los van de vraag of het kan worden doorgerekend aan de huurders of ten laste blijft van de maatschappij, is het een steeds groeiend probleem. De maatschappijen worden wel degelijk geconfronteerd met meer sluikstorten dan voorheen, en iemand moet de kosten dragen, of je het nu doorrekent aan de huurders, aan een individu als je een schuldige hebt, of aan de maatschappij: iemand moet ervoor opdraaien.

Bent u het ermee eens dat dit zou kunnen bijdragen tot meer sociale controle en sensibilisering – zonder dat ik wil evolueren naar een verklikkersysteem, want dat is ook niet goed – als er duidelijkheid komt over het doorrekenen van de kosten, als maatschappijen de macht kunnen hebben om de kosten meer door te rekenen dan nu gebeurt? Acht u het zinvol deze regelgeving te evalueren of iets duidelijker te maken, zodat de bewoners van een sociaal wooncomplex weten waaraan ze zich kunnen verwachten als ze zichzelf daaraan ‘vergrijpen’? We hebben het in de commissie al gehad over het instrumentarium om in te grijpen, dat wat te beperkt is. Bent u van oordeel dat de maatschappijen momenteel over voldoende middelen beschikken die ze, indien nodig, autonoom kunnen gebruiken? Bent u van plan, gelet op onze voorgaande discussies in de commissie, eventueel in flankerende maatregelen te voorzien? Ik herinner me de discussie over de uitbreiding van het GAS-boetesysteem.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Omdat er niet echt een definitie van sluikafval in de regelgeving staat, wil ik verduidelijken wat mogelijk is en wat niet. Dat sluit goed aan bij uw toelichting, mevrouw Homans.

Het doorrekenen aan de sociale huurder van de kosten voor het verwijderen van afval, waarvan we de kosten kunnen beschouwen als het normale onderhoud en het normale schoonmaakwerk van gemeenschappelijke delen en van groenruimten, is niet problematisch. Dat is het typische huisvuilzakje dat ergens wordt achtergelaten, de papiertjes op de grond. Dat wordt inderdaad verrekend. Bijlage 3 bij het kaderbesluit Sociale Huur bepaalt immers dat de kosten voor het normale onderhoud en voor het schoonmaken van de gemene delen en de groenruimten worden aangerekend aan de huurder.

In het beroepsdossier dat de aanleiding was van uw vraag, bleek het te gaan over huisvuil dat niet reglementair qua tijdstip en/of plaats werd achtergelaten. Het toezicht had zich daar wel vergist. Het ging niet over sluikstorten, maar dat neemt niet weg dat het interessant is om op dat thema verder in te gaan.

Alle bijkomende, buitengewone kosten voor het verwijderen van sluikafval dat niet als gewoon huisvuil te definiëren valt, moeten worden beschouwd als kosten veroorzaakt door overmacht. Die kunnen niet worden doorgerekend aan alle huurders samen, maar vanzelfsprekend wel aan de veroorzaker van die kosten. Helaas is die niet altijd gekend. Het kan om een bewoner gaan, maar ook om een derde, die op een terrein aan die huisvestingsmaatschappij spullen achterlaat.

Als een sociale huisvestingsmaatschappij bijvoorbeeld voor het opruimen van een onverwacht grote hoeveelheid afval een container moet huren, dan moet ze die zelf betalen. Het zou immers weinig billijk zijn om huurders te doen betalen voor één iemand in de ruimere omgeving die de regels met voeten treedt. Dat lijkt me moeilijk te verantwoorden. Als het gaat over het ‘normale’ afval, over het huisvuil, over zaken die te verwachten zijn, ook al is dat niet meteen een toonbeeld van grote netheid, dan vind ik het wél redelijk dat men responsabiliseert en dat wat over alle huurders uitsmeert.

Dezelfde redenering geldt als het sluikstorten schade veroorzaakt. De veroorzaker van die schade kan aansprakelijk worden gesteld. Men kan de kosten op hem verhalen, maar die kosten kunnen niet op alle huurders samen worden verhaald.

De toezichthouder heeft de sociale huisvestingsmaatschappijen er altijd op gewezen dat ze die bijkomende kosten enkel kunnen verhalen op de huurder of huurders die de oorzaak vormen van die extra kosten. Ten gevolge van het recente beroepsdossier zal ik ook de toezichthouders vragen meer aandacht te hebben voor de duidelijke nuances in het beoordelen van het aanrekenen van kosten voor het verwijderen van afval. Met andere woorden, het gaat dan over de verschillen tussen sluikstorten en het normale verwijderen van afval.

Ter preventie van dit probleem, of om schulden op te sporen, kan een huisvestingsmaatschappij natuurlijk ook zelf een aantal maatregelen nemen. Het kan dan gaan over het informeren van de huurders, over wijkvergaderingen, over het geven van controletaken aan conciërges, maar ook voorzien in cameracontrole is een mogelijkheid. Voor dat laatste moet natuurlijk de geijkte procedure worden gevolgd. Als de situatie danig uit de hand loopt, is dat misschien hier en daar wel raadzaam.

De GAS-boetes hoeven niet hierin te worden opgenomen, want in het specifieke geval van die boetes kennen we de dader. Als we in dit geval de dader kennen, dan kunnen we hem ook de rekening sturen. Qua filosofie is dat eigenlijk hetzelfde. Het probleem is dat we de dader niet altijd kunnen identificeren. Het is in ieder geval zo dat bijvoorbeeld ook Woonhaven het reglement heeft aangepast met betrekking tot retributies voor dienstverlening. We hebben het daar eerder over gehad. Op die manier probeert Woonhaven een zeer eenvoudige GAS te organiseren, maar dan voor de huisvestingssector. Ik steun dat ook, want die responsabilisering vind ik zeer belangrijk. Iedereen heeft de taak de woonomgeving netjes te houden. Wie dat met voeten treedt, moet daar ook letterlijk de rekening voor betalen. Op dat vlak beogen we dus hetzelfde, maar we streven er op een andere manier naar.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Minister, ik dank u voor uw antwoord. U bent niet ingegaan op één vraagje, namelijk mijn vraag of u een zicht hebt op de totale kosten die alle maatschappijen moeten maken om dat sluikstorten op te ruimen. Misschien hebt u die gegevens nu niet bij. Ik had ook gevraagd of u me een opsplitsing per maatschappij zou kunnen geven. Ik begrijp het mocht u daar niet meteen op kunnen antwoorden.

De voorzitter: Misschien kunt u een schriftelijke vraag stellen.

Minister Freya Van den Bossche: Op die totaalkost heb ik geen zicht, maar als u het belangrijk vindt over die gegevens te beschikken en u stelt die vraag, dan zal ik dat wel laten onderzoeken. Dat zal via een enquête moeten gebeuren. Dat kan eventueel even duren, maar we zullen dat dan in gang zetten.

Mevrouw Liesbeth Homans: Dan zal ik een schriftelijke vraag stellen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■